

Na podlagi sedmega odstavka 15. člena, drugega odstavka 18. člena, prvega odstavka 19. člena in drugega odstavka 20. člena Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

P R A V I L N I K

o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje konjske kuge

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa pravila in ukrepe, ki jih je treba izvajati za obvladovanje konjske kuge, v skladu z Direktivo Sveta 92/35/EGS z dne 29. aprila 1992 o pravilih za obvladovanje in ukrepov za zatiranje konjske kuge (UL L št. 157 z dne 10. 6. 1992, str. 19), zadnjič spremenjeno z Direktivo Sveta 2008/73/ES z dne 15. julija 2008 o poenostavitvi postopkov za oblikovanje seznamov in objavljanje informacij na veterinarskem in zootehniškem področju ter o spremembi direktiv 64/432/EGS, 77/504/EGS, 88/407/EGS, 88/661/EGS, 89/361/EGS, 89/556/EGS, 90/426/EGS, 90/427/EGS, 90/428/EGS, 90/429/EGS, 90/539/EGS, 91/68/EGS, 92/35/EGS, 91/496/EGS, 92/65/EGS, 92/66/EGS, 92/119/EGS, 94/28/ES, 2000/75/ES, Odločbe 2000/258/ES ter direktiv 2001/89/ES, 2002/60/ES in 2005/94/ES (UL L št. 219 z dne 14. 8. 2008, str. 40), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 92/35/EGS).

2. člen

(pomen izrazov)

(1) Za potrebe tega pravilnika imajo uporabljeni izrazi naslednji pomen:

1. konjska kuga je infekcijska, nenalezljiva virusna bolezen enoprstih kopitarjev, ki jo povzroča orbivirus iz družine Reoviridae;
2. enoprsti kopitarji so divji ali udomačeni konji, zebre in osli ter njihovi križanci, ki so dovzetni za konjsko kugo (v nadaljnjem besedilu: dovzetne živali);
3. gospodarstvo pomeni gospodarstvo v skladu z zakonom, ki ureja veterinarska merila skladnosti in naravni rezervat, kjer enoprsti kopitarji prosto živijo;
4. država prosta konjske kuge je katerakoli država članica ali tretja država, kjer v zadnjih dveh letih ni bilo kliničnih oziroma seroloških (pri necepljenih živalih) znakov ali epizootioloških dokazov konjske kuge in kjer živali v zadnjih 12 mesecih niso bile cepljene proti tej bolezni;
5. vektor je insekt vrste *Culicoides imicola*, vključno s katerimkoli drugim insektom iz rodu *Culicoides*, ki ga kot vektor potrdi Komisija;
6. obvezno prijavljive bolezni so bolezni, določene s pravilnikom, ki ureja bolezni živali.

(2) Poleg izrazov iz prejšnjega odstavka se za potrebe tega pravilnika uporabljajo tudi izrazi iz pravilnika, ki ureja veterinarske pogoje za premike kopitarjev med državami članicami Evropske unije in uvoz kopitarjev iz tretjih držav.

3. člen

(prijavljanje bolezni)

Vsak sum ali pojav konjske kuge je treba nemudoma prijaviti v skladu s pravilnikom, ki ureja bolezni živali.

II. SUM NA KONJSKO KUGO

4. člen

(postavitev suma)

(1) Na konjsko kugo se sumi, če se pri dovzetnih živalih pojavijo klinični znaki iz Priloge, ki je sestavni del tega pravilnika, oziroma rezultati opravljenih laboratorijskih preiskav niso negativni.

(2) Veterinar, ki postavi sum na konjsko kugo, izda imetniku živali pisno navodilo, s katerim določi ukrepe, potrebne za preprečitev širjenja konjske kuge.

(3) Obveščanje o sumu poteka v skladu s pravilnikom, ki ureja bolezn živali.

5. člen

(ukrepi ob sumu)

(1) Uradni veterinar na gospodarstvu z dovzetnimi živalmi, pri katerih obstaja sum na konjsko kugo, odredi oziroma izvede naslednje ukrepe:

– popis vseh dovzetnih živali, pri čemer je treba za vsako vrsto dovzetnih živali navesti število že poginulih ali obolelih živali ter število živali, pri katerih obstaja možnost, da se bodo še okužile; ta seznam imetnik dnevno posodablja, tako da evidentira rojene in poginule živali od postavitve suma dalje; za potrebe uradnega nadzora morajo biti ti podatki na gospodarstvu stalno na voljo;

– popis vseh območij okrog gospodarstva, kjer bi se vektor lahko razvijal in zadrževal ter popis uporabe ustreznih načinov in sredstev za uničenje insektov na teh območjih;

– epizootiološko poizvedbo v skladu s 7. členom tega pravilnika;

– redne obiske gospodarstva z dovzetnimi živalmi, pri katerih obstaja sum na konjsko kugo, pregled vsake dovzetne živali na tem gospodarstvu, izvedbo podrobnih kliničnih ali patohistoloških preiskav ter odvzem vzorcev za laboratorijske preiskave;

– prepoved premikov vseh dovzetnih živali z in na gospodarstvo; dovzetne živali morajo biti nastanjene v prostorih, zaščitenih pred vektorji;

– dezinsekcijo objektov, kjer so nastanjene dovzetne živali ter njihove okolice, pri čemer morajo biti uporabljena sredstva, ki so registrirana v Sloveniji;

– odstranitev trupel dovzetnih živali, ki so poginile na gospodarstvu, v skladu z Uredbo (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1774/2002 (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 1), zadnjič spremenjeno z Direktivo 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o zaščiti živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene (UL L št. 276 z dne 20. 10. 2010, str. 33), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1069/2009/ES);

– druge ukrepe za preprečevanje širjenja konjske kuge, ki jih glede na epizootiološko situacijo v skladu s pravilnikom, ki ureja bolezn živali, sprejme Državno središče za nadzor bolezn.

(2) Ukrepe iz prejšnjega odstavka lahko uradni veterinar odredi oziroma izvede tudi na drugih gospodarstvih, za katera obstaja verjeten sum, da so okužena ali da lahko predstavljajo izvor vektorja.

6. člen

(trajanje ukrepov ob sumu)

Ukrepi ob sumu se izvajajo, dokler Veterinarska uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: VURS) uradno ne izključi suma oziroma ne potrdi konjske kuge.

7. člen

(epizootiološka poizvedba)

(1) V epizootiološki poizvedbi morajo biti zajeti vsaj naslednji podatki:

– obdobje, v katerem je bila lahko konjska kuga domnevno prisotna na gospodarstvu,

– možen izvor konjske kuge na gospodarstvu ter popis vseh gospodarstev z dovzetnimi živalmi, ki bi se lahko okužile ali kontaminirale iz istega izvora,

– prisotnost in razširjenost vektorja,

– premiki dovzetnih živali z in na gospodarstvo ali odstranitev trupel dovzetnih živali z gospodarstva.

(2) Na podlagi rezultatov epizootiološke poizvedbe VURS odloči o:

– izvajanju dodatnih ukrepov za obvladovanje konjske kuge v skladu s tem pravilnikom;

– odstopanjih v skladu s tem pravilnikom.

(3) Če VURS na podlagi epizootiološke poizvedbe ugotovi ali posumi, da se je konjska kuga razširila iz oziroma v druge države članice Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), mora o rezultatih izvedene poizvedbe nemudoma obvestiti Komisijo in druge zadevne države članice EU.

III. POTRDITEV KONJSKE KUGE

8. člen

(potrditev konjske kuge)

(1) Prisotnost konjske kuge uradno potrdi ali izključi VURS na podlagi kliničnih znakov iz Priloge tega pravilnika in rezultatov opravljenih laboratorijskih preiskav.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko VURS v primeru epizootije potrdi konjsko kugo samo na podlagi kliničnih znakov oziroma rezultatov epizootiološke poizvedbe.

9. člen

(ukrepi po potrditvi)

(1) Po uradni potrditvi konjske kuge uradni veterinar na okuženem gospodarstvu, poleg ukrepov iz 5. člena tega pravilnika, odredi oziroma izvede še naslednje ukrepe:

- takojšnjo usmrnitev vseh dovzetnih živali, ki so okužene ali kažejo klinične znake bolezni;
- odstranitev trupel dovzetnih živali iz prejšnje alinee v skladu z Uredbo 1069/2009/ES.

(2) Na vseh gospodarstvih, ki se nahajajo v polmeru 20 km okoli okuženega gospodarstva, uvede uradni veterinar ukrepe iz 5. člena tega pravilnika. Na teh gospodarstvih odredi uradni veterinar cepljenje vseh dovzetnih živali. Za cepljenje mora biti uporabljeno cepivo, ki ga odobri pristojni organ. Cepljene živali morajo biti vidno in nezbrisljivo označene z metodo, odobreno v skladu z 19. členom Direktive 92/35/EGS.

(3) Če se na podlagi epizootioloških, meteoroloških, geografskih ali klimatskih dejavnikov VURS ne odloči za cepljenje iz prejšnjega odstavka, mora o tem obvestiti Komisijo.

(4) VURS lahko na podlagi epizootioloških, meteoroloških, geografskih ali klimatskih dejavnikov razširi ukrepe iz tega člena tudi na gospodarstva izven območja s polmerom 20 km od okuženega gospodarstva, če na teh gospodarstvih obstaja sum, da se je pojavila konjska kuga. O tem mora obvestiti Komisijo.

(5) Če sega 20 km pas na območje drugih držav članic EU, mora VURS pri določanju tega območja sodelovati s pristojnimi organi zadevnih držav članic EU.

IV. OKUŽENO IN OGROŽENO OBMOČJE

10. člen

(določitev okuženega in ogroženega območja)

(1) VURS takoj po uradni potrditvi konjske kuge določi:

- meje okuženega območja s polmerom vsaj 100 km okrog okuženega gospodarstva in
- meje ogroženega območja, ki sega vsaj 50 km preko meja okuženega območja in na katerem v zadnjih 12 mesecih ni bilo izvedeno sistematično cepljenje proti konjski kugi.

(2) VURS mora pri določitvi meja okuženega in ogroženega območja upoštevati geografske, administrativne, ekološke in epizootiološke dejavnike.

(3) Če okuženo ali ogroženo območje vključuje ozemlje sosednjih držav članic EU, sodelujejo pri določitvi območja tudi pristojni organi zadevnih držav članic EU.

(4) VURS lahko na podlagi presoje naslednjih dejavnikov predlaga spremembo meja okuženega oziroma ogroženega območja:

- geografski položaj in ekološki faktorji,
- meteorološki pogoji,
- prisotnost, razširjenost in tip vektorjev bolezni,

- rezultati epizootiološkega poizvedovanja,
- rezultati laboratorijskih preiskav,
- uvedba ukrepov, predvsem glede izkoreninjenja vektorjev.

(5) VURS zagotavlja ozaveščenost o ukrepih in omejitvah, ki veljajo in se izvajajo na okuženih in ogroženih območjih preko sredstev javnega obveščanja, z opozorilnimi napisi oziroma drugimi sredstvi.

(6) Seznam okuženih in ogroženih območij objavi VURS na svoji spletni strani.

11. člen

(ukrepi na okuženem območju)

Na okuženem območju uradni veterinar odredi oziroma izvede:

- popis vseh gospodarstev z dovzetnimi živalmi;
- redne obiske gospodarstev iz prejšnje alinee in klinične preglede dovzetnih živali na teh gospodarstvih; če je potrebno, se dovzetnim živalim odvzamejo tudi vzorci krvi za laboratorijske preiskave; uradni veterinar vodi evidenco vseh opravljenih obiskov, kliničnih pregledov in rezultatov opravljenih preiskav;
- prepoved premikov dovzetnih živali z in na gospodarstvo; dovoljeni so premiki dovzetnih živali do klavnice na istem območju, kadar gre za zakol v nujnih primerih in če jih predhodno odobri uradni veterinar. Če na okuženem območju ni klavnice, uradni veterinar določi klavnico na ogroženem območju.

12. člen

(ukrepi na ogroženem območju)

(1) Na ogroženem območju uradni veterinar odredi oziroma izvede ukrepe iz prvega odstavka prejšnjega člena.

(2) Če na ogroženem območju ni klavnice, se lahko dovzetne živali zakoljejo v klavnici na okuženem območju, ki jo predhodno odobri uradni veterinar.

(3) Na ogroženem območju je cepljenje dovzetnih živali prepovedano.

13. člen

(trajanje ukrepov)

Ne glede na določbe tretje alinee 11. člena in 12. člena tega pravilnika VURS odobri:

1. premestitev dovzetnih živali z okuženega ali ogroženega območja, pod uradnim nadzorom in v skladu s pravilnikom, ki ureja veterinarske pogoje za premike kopitarjev med državami članicami EU in uvoz kopitarjev iz tretjih držav, v karanteno, kjer morajo ostati najmanj 40 dni pred odpremo,

2. premike dovzetnih živali med območji z enakim statusom na podlagi naslednjih zahtev:

a) dovzetne živali:

- mora predhodno pregledati uradni veterinar,
- morajo biti identificirane in
- mora jih spremljati uradni dokument;

b) dovzetne živali, pri katerih je od cepljenja preteklo manj kot 60 dni, ne smejo zapustiti gospodarstva, na katerem so se nahajale v času cepljenja.

14. člen

(referenčni laboratorij EU)

Referenčni laboratorij EU za konjsko kugo je določen v Prilogi II Direktive 92/35/EGS.

15. člen

(nadzor EU)

VURS mora sodelovati s strokovnjaki Komisije, kadar ti opravljajo preglede na kraju samem ter jim zagotoviti vso potrebno pomoč pri opravljanju teh pregledov.

16. člen

(načrt ukrepov)

(1) VURS mora pripraviti načrt ukrepov ob pojavu konjske kuge (v nadaljnjem besedilu: načrt ukrepov) ob upoštevanju meril iz Priloge IV Direktive 92/35/EGS.

(2) V načrtu ukrepov je treba opredeliti dostop do objektov, opreme, osebja in drugega ustreznega materiala, potrebnega za hitro in učinkovito izkoreninjenje konjske kuge.

IX. KONČNI DOLOČBI

17. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Navodilo o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje konjske kuge (Uradni list RS, št. 30/99).

18. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-28/2010/2

Ljubljana, dne 6. julija 2011

EVA 2011-2311-0048

mag. Dejan Židan l.r.
Minister
za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

[Priloga: Klinični znaki konjske kuge](#)